

Fővárosi Ítéltábla

8.Pf.20.543/2021/3.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Varga István ügyvéd (ügyvéd címe.) által képviselt felperes felperes címe.) felperesnek – dr. Tóth Balázs ügyvéd (ügyvéd címe.) által képviselt alperes (alperes címe.) alperes ellen – személyiségi jog megsértésének megállapítása és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. április 29. napján kelt 62.P.23.601/2020/8. számú ítélete ellen a felperes 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, kizárólag az illetékfizetés tekintetében akként változtatja meg, hogy a felperes által a Magyar Államnak fizetendő illeték összegét 36.000 (Harminchatezer) forintban állapítja meg, míg a további 18.000 (Tizennyolcezer) forint illeték megfizetésére külön felhívásra az alperes köteles. Egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak fizessen meg 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket külön felhívásra.

Köteles a felperes 15 napon belül az alperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes által üzemeltetett portál internetes portálon a 2020. július 6. napján „cikk címe” címmel az alábbi tartalmú cikk jelent meg:

„A korrupt és megbízhatatlan felperes ismét leszerepelt képviselőként, miután egész település akarata ellen szavazott. Az önkormányzat tönkretételét neki köszönhetjük, és nem ez az első alkalom, hogy személyl1t választotta otthona helyett. A magyar demokrácia fekete színeket öltött múlt pénteken. Bár az ellenzék képviselői mindent megtettek, a pártl csicskái személyl1nal nem mertek szembe menni. Az személyl1-csomag, vagyis az új költségvetés nagy nyomást fog gyakorolni településre. A vámpírkormány majdnem minden bevételüket lenyúlja, cserébe pedig nem jár semmi. A pártl még több pénzt fog a csicskák zsebébe önteni. Jön a mértéktelen pártl-mutyizás, sorra nőnek majd ki a földből a NER-hotelek. személy2 és a többi csicska jól meg fog hízni az állami pénzekben. A pártl-csürhe erre használja a demokráciát. Annyira elvakítja őket a kapzsiság és a hatalomvágy, hogy bárkire rátaposnak egy-két extra forintért. Ezt pedig egy világjárvány alatt volt képük megtenni, miközben a világ összes kormánya a nép segítségére siet. Egyedül a pártl ennyire nyílt a csicskaságukról. Egy pártles képviselőnek sem volt annyi becsülete, hogy kiálljon az igazságért. Egy sem állt ki a szavazóiért. Szerencse, hogy a szavazás nyílt, tudjuk kik a bűnösök. Az ellenzék minden képviselője nemmel szavazott, míg a pártl-párt2 csicskaserege személyl1nak nyalt be. Így tett felperes is, akit település polgárai azzal bíztak meg, hogy az érdekeiket képviselje a Parlamentben. Ehelyett ő elfogadta a kenőpénzt és beállt a tolvajok közé. És ez nem az első alkalom. Sokadjára árulta már el bizalmunkat. felperes, hüen önmagához, elárulta településot. Erre emlékezni fogunk, amikor 2022-ben a szavazólapon látjuk a nevét.”

[2] A felperes a Ptk. 2:42. § (1)-(2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdésének a) pontjára és 2:52. §-ára alapított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes azzal, hogy az általa üzemeltetett portál internetes oldalon 2020. július 6. napján megjelent „cikk címe” című cikkében azt a valótlan tényt állította, hogy a korrupt és megbízhatatlan felperesnek köszönhető az önkormányzat tönkretétele, továbbá valótlanul azt állította, hogy a felperes kenőpénzt fogadott el és ezzel beállt a tolvajok közé, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá az alperest kötelezni 500.000 Ft sérelemdíj és ezen összegnek 2020. július 7. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata, valamint a perköltsége megfizetésére. Álláspontja szerint a cikk címe és tartalma a személyére vonatkozó valótlan és sértő tényállításokkal megvalósítja jó hírneve sérelmét. Nem vitatta közszereplői minőségét, azonban álláspontja szerint a törési kötelezettségét meghaladja, hogy bűncselekmények elkövetésével vádolják, hiszen közszereplői minősége csak szűkíti a személyiségvédelmet, de meg nem szünteti.

[3] Az alperes az eljárás során kibocsátott bírósági meghagyással szembeni ellentmondás mellett határidőben ellenkérelmet is előterjesztett, melyben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. A Ptk. 2:44. § (1) bekezdésére, a BH2004.104. számú eseti döntésre és a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban foglaltakra tekintettel arra hivatkozott, hogy a véleménynyilvánítás a felperes, mint közéleti szereplő emberi méltóságának, magán és családi életének, valamint otthonának sérelmével nem járnak, azt felperesnek, mint közéleti szereplőnek el kell viselnie. A jogait szükséges és arányos mértékben korlátozó, a közügyek szabad vitatását biztosító alapjog gyakorlását a perbeli cikkben - mely közéleti vitához kapcsolódik - a közügyek szabad vitatását biztosító alapjog

gyakorlásával nem lépte túl. A jogsértés hiánya mellett sérelemdíjban álló igényt megalapozatlannak tartotta, annak összegét pedig a közügyek megvitatásához fűződő közérdekre tekintettel eltúlzottnak.

[4] Az elsőfokú bíróság Magyarország Alaptörvénye B cikkének (1) bekezdésére, R. cikkének (2) bekezdésére, az I. cikk (1) bekezdésére, II. cikk, IX. cikkének (1)-(2) bekezdésére, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Római Egyezmény 10. cikk 1. pontjára, az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 19. cikk (2) bekezdésére, 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (3) bekezdésére, 10. §-ára, 14. § (1) bekezdésére, a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésére, (2) bekezdésére, 2:43. § b) pontjára, 2:44. § (1), (2), (3) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdésére, 2:52. § (1)-(3) bekezdéseire, valamint a PK.12-14. számú állásfoglalásokra alapított ítéletével a keresetet elutasította és a felperest az alperes részére 100.000 forint perköltség, továbbá a Magyar Állam részére 54.000 forint illeték megfizetésére kötelezte.

[5] A 30/1992. (V. 26.) AB, 7/2014. (III. 7.), 13/2014. (IV. 18.), 3145/2018. (V. 7.) számú alkotmánybírósági határozatok nyomán kialakult töretlen bírói gyakorlatra és az EJEB számos ítéletére hivatkozással kifejtette, hogy a cikk teljes tartalmának vizsgálata és értelmezése alapján, valamint arra figyelemmel, hogy a felperes közszereplő, országgyűlési képviselő, parlamenti államtitkár arra következtetett, hogy a közszereplői minőséget megalapozó tevékenységgel kapcsolatos kritikákat, megjegyzéseket, véleményeket, így a perbeli cikkben foglalt közléseket, mint a véleménycikkben foglalt véleménynyilvánításokat a felperes túrni köteles. Megállapította, hogy a felperes részt vett a 2021. évi költségvetési törvény elfogadásáról döntő parlamenti ülésen és azt szavazatával támogatta. Az elsőfokú bíróság értelmezése szerint a peresített írás a 2021. évi költségvetési törvény elfogadását, annak településre gyakorolt hatását, illetve a kormánypári képviselők (köztük a felperes) leadott szavazatát teszi erőteljes kritika tárgyává, valamint a törvény elfogadásából von le következtetéseket. A cikkben szereplő minősítések is a közhatalom gyakorlásának ezen aktusához kapcsolódnak. A peresített tartalom tehát közéleti témában íródott és a politikai-társadalmi vita jellegzetességeit hordozza magában. A sérelmezett tartalmak (miszerint a korrupt és megbízhatatlan felperesnek köszönhető az önkormányzat tönkretétele; ahelyett, hogy az települési polgárokat képviselte volna a Parlamentben, elfogadta a kenőpénzt és beállt a tolvajok közé) véleménynyilvánításnak minősülnek, nem pedig tényállításnak. A cikk egészéből megállapítható ugyanis, hogy a kifejezéseket a sajtó nyilvánvalóan nem jogi szakkifejezésként használta, hanem a közszereplő felperes közszereplését érintő súlyos kritikaként, a munkája minősítéseként.

[6] A BH1993.89. és a BH2003.407. számú eseti döntések nyomán kialakult gyakorlatra hivatkozással arra az álláspontra helyezkedett, hogy a véleménynyilvánítás akkor sért személyiségi jogot, ha az kifejezés módjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, burkoltan valótlán tényállítást fejez ki vagy nyilvánvalóan ellentétes a logika alapvető szabályaival. A véleménynyilvánítási szabadság kiterjed az értékítéletre arra tekintettel, hogy az közszereplőt érint, túlzó vagy felfokozott érzelmeket tükröz nyers, figyelemfelkeltő megfogalmazásban, s a megfogalmazás nemcsak az érintett személyről, hanem a portálon megjelenő cikkekről, szerzőről, a cikket közlő portáról való véleményformálást is befolyásolja. Megállapította, hogy a cikk a költségvetési törvényben foglaltakat és azt támogató felperes közéleti

tevékenységét teszi éles kritika tárgyává, és mivel a költségvetési törvény az ország működésének egyik legfontosabb jogszabálya annak megalkotása, mint közhatalmi aktus kapcsán a részes politikusok, illetve a jogszabály tartalma sajtó és állampolgárok részéről kritika tárgya lehet. E tárgyban a szabad véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében.

[7] A kontextusból és a címből az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az nem konkrét bűncselekményekkel vádolta felperest, amikor „korrupt”, „megbízhatatlan”, „az önkormányzatot tönkre tevő” jelzőkkel illette, illetve amikor azt írta, hogy a felperes „kenőpénzt fogadott el” és „ezzel beállt a tolvajok közé”, hanem az aktuális helyzettel kapcsolatos véleményének adott hangot. Osztotta azon Alkotmánybíróság által elfoglalt álláspontot, hogy a közügyekkel összefüggésben megfogalmazott, közhatalmat gyakorló személyre vagy közszereplő politikusra vonatkozó értékítélet kifejező véleménynyilvánítás főszabály szerint a polgári jogi felelősségre vonásnak sem lehet alapja (Kúria Pfv.IV.22.463/2017/4.).

[8] Személyiségi jogsértés hiányában a keresetet elutasította, így a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) alapján az alperes 250.000 forintban felszámított költségigényéből 100.000 forintban marasztalta a felperest, az 54.000 forint eljárási illeték pedig a 36.000 forint kereseti és 18.000 forint ellentmondás folytán felmerült illeték összegeként állott elő.

[9] A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, a keresetnek való helyt adást kérte, továbbá az alperes 25.000 forint + áfa összegű másodfokú perköltségben való marasztalását a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat okszerűtlenül mérlegelte, a felek közléseit tévesen értelmezte, így a tényállást nem megfelelően állapította meg. A tényállás kiegészítésre és módosításra szorul, az általa megállapított tényekből okszerűtlen és jogszerűtlen következtetésre jutott, a Ptk. hivatkozott rendelkezéseit tévesen értelmezte és alkalmazta, azokból téves jogi álláspontra helyezkedett, így jogszabálysértést követett el.

[10] Fenntartotta, hogy a cikk címe és tartalma valótlan és a felperesre nézve rendkívül sérelmes, kimeríti a jó hírnév megsértését. A valóság a cikkben foglaltakkal szemben az, hogy az alperes nem korrupt és megbízhatatlan, nem tette tönkre az önkormányzatot, kenőpénzt nem fogadott el. Vitatta, hogy a sérelmes tartalom értékítélet vagy véleménynyilvánítás lenne, mert az egyértelműen bizonyítható vagy cáfolható, tehát tényállítás.

[11] A PK 12. számú állásfoglalást idézve állította, hogy az alperes őt korrupcióval, kenőpénzek elfogadásával vádolta meg, valamint az önkormányzat tönkretételével, így büntetőjogi kategóriába tartozó cselekménnyel vádolta. Hivatkozott a BH1985.98. és EBH2018.B.19. számú jogesetekre, valamint a BDT2014.3130. és BDT2005.1278. számú jogesetek nyomán hangsúlyozta, hogy a közéleti szereplői mivolt a személyiségi jog védelmét

csupán szűkíti, de nem zárja ki az azzal kapcsolatos jogérvényesítés lehetőségét és a valótlan, hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás mellett a közéleti szereplőt más személyekkel azonos feltételek mellett illeti meg a jogvédelem. A tárgyaláson hangsúlyozta, hogy a közéleti szereplők egyre szélesebb körű tűrési kötelezettségét megállapító bírói gyakorlattal szemben az adott szintű jogsértést a felperesnek nem kell túrníe, téves tehát az az elsőfokú ítéletbeli álláspont, hogy minél magasabb pozíciót tölt be a közéleti szereplő, annál nagyobb terjedelmű a tűrési kötelezettsége.

[12] Fenntartotta, hogy a sérelemdíj összecszerűségét a jogsértés súlya, ismétlődő jellege, felróhatósága annak a sértettnek és környezetére gyakorolt hatása indokolja. A pertárgyértéket és a fellebbezési pertárgyértéket is 500.000 forintban határozta meg, ügyvédi munkadíjban álló másodfokú perköltségigényét ugyancsak a hivatkozott IM rendelet szerint kérte megállapítani ÁFA-val terhelt.

[13] Az alperes a fellebbezés kapcsán írásbeli fellebbezési ellenkérelmet, csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő, a tárgyaláson az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A felperes által kifogásolt, bírói gyakorlatbeli tendenciát – korábbi jogi érvelését fenntartva – nem találta jelen perben relevánsnak. Másodfokú perköltségigényét a hivatkozott IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján, az ügyvédi megbízási szerződésben feltüntetett 100.000 Ft-ban jelölte meg.

[14] A fellebbezés nem alapos.

[15] Az elsőfokú bíróság döntése indokaira kiterjedően helyes.

[16] A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság PK 12. számú állásfoglalásra alapított értelmezését tekintetben, hogy a cikk ún. véleménycikk: kizárólag az alperes álláspontját mutatja be, nélkülözve a közéleti vitában megjelenő – ellentétes – álláspontok bemutatását vagy az azokra történő utalást. Emellett nem tartalmaz olyan eseményekre, cselekményekre vonatkozó leírást sem, amelyek valamely a felperest érintő korrupciós cselekmény konkrét eseményeit, az objektíve megragadható valóság tényeit írnák le, sőt olyan tényeket, eseményeket sem, melyekkel kapcsolatos felperesi magatartásból a felperes megbízhatatlanságára lehetne következtetni. A cikk írója nem nevezi meg konkrétan, miben áll az „önkormányzat tönkretétele” és az a felperes mely magatartásainak a következménye, sőt arra vonatkozóan sem tartalmaz tényeket, hogy a felperes mely magatartását lehetne azzal azonosítani, hogy „a tolvajok közé állt”, azaz maga is tolvaj lenne. A cikk kizárólag egyetlen magatartást ró fel a felperesnek, mégpedig azt, hogy a költségvetésről szóló törvényjavaslatot megszavazta és ezen valós tényből vont le - az ellenkérelemben foglaltakkal azonosan és helytállóan - következtetést, s a cikkben azon véleményének adott hangot, miszerint a kormányzati politika egyes pozíciókkal ellentételezett lojalitáson alapul. Így kenőpénz elfogadása és korrupció alatt nem bűncselekmény, hanem a felperes közszereplői mivoltához, országgyűlési képviselői pozíciójához kapcsolódó, a cikk írója által feltételezett és meg nem

nevezett előnyök értendők, melyeknek felperesi ellentételezéseként a cikk írója a kormányzathoz való lojalításban látja, s ezt támasztja alá azzal, hogy a költségvetési törvény javaslatára a felperes igen szavazatot adott. Mindezekből a cikk szerzője azt a következtetést vonta le, hogy a felperes ahelyett, hogy városa érdekeit képviselné, az önkormányzat számára hátrányos törvényjavaslatot elfogadva a cikkben pontosan meg nem nevezett előnyhöz jut.

[17] A fellebbezésben foglaltakkal szemben a másodfokú bíróság szerint a cikk nem büntetőeljárásról vagy büntető ítéleten alapuló sajtóközlemény, így jelen perre a PK 14. sz. állásfoglalás és az annak nyomán kialakult bírói gyakorlat nem alkalmazható, és abban nem szerepel olyan objektív, a bizonyíthatósági teszt alapján tényállításnak minősíthető közlés, amely megalapozná a felperesi jóhírnév sérelmét. Valótlan tényállítások hiányában a jó hírnév sérelme a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján kizárt, a közéleti szereplő tűrési kötelezettségére vonatkozó hivatkozások pedig irrelevánsak. Jogsértés hiányában a Ptk. 2:52. §-a alapján helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság a sérelemdíj megállapítását.

[18] Nem osztotta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezési tárgyaláson előadott érvelését sem: a közéleti szereplők Ptk. 2:44. §-a szerinti fokozott tűrési kötelezettsége kizárólag véleménynyilvánításokra terjed ki, s annak mértéke nem a közéleti szereplő pozíciójához, hanem ahhoz igazodik, hogy a véleménynyilvánítás kimutathatóan az adott személy közéleti tevékenységét érinti-e, a véleménynyilvánítás során használt – esetenként élesen kritikus – kifejezések az emberi méltóság sérelmének határát átlépik-e, továbbá hogy azok érintik-e az adott személy magán- és családi életét, valamint otthonát. A perbeli esetben használt kifejezőmód nem sérti a felperes emberi méltóságát, hiszen nélkülözi a tűrési kötelezettséget meghaladó durvaságot, megalázó közlésmódot, s a cikk tartalmát tekintve is kizárólag országgyűlési képviselői tevékenységében érinti a felperest, az nem vonatkozik sem magán-, sem családi életére, sem otthonára.

[19] A fentiekre tekintettel a Pp. 383. § (2) bekezdése és (6) bekezdés alapján a bíróság kizárólag a le nem rótt illeték tárgyában változtatta meg az elsőfokú ítéletet.

[20] A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban feljegyzett illeték kapcsán észlelte, hogy a felperes és az alperes is tévesen, a sérelemdíj összegszerűségéhez igazodva határozta meg az illeték alapját, holott a marasztalási kereset mellett előterjesztett megállapítási kereset folytán az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján az elsőfokú peres eljárás illetékének alapja 600.000 Ft, ehhez igazodva az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti 6%, azaz 36.000 Ft az elsőfokú eljárás illetéke.

[21] Ugyancsak ezen illetékalap után számítandó a 42. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, 3% mértékű bírósági meghagyási illeték 18.000 Ft összegben, melyet az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja mellett a Pp. 182. § (3) bekezdése szerint az ellentmondással élő fél nem számíthat fel helyes értelmezés szerint abban az esetben sem, ha előzetesen megfizette volna.

[22] A Pp. 86. § (2) bekezdése szerint az egyes perbeli cselekményekkel indokolatlanul késlekedő vagy valamely hatánapot, határidőt mulasztó fél az ellenfélnek feleslegesen a perköltség körébe tartozó költséget a per eredményére tekintet nélkül köteles megtéríteni. A perbeli esetben azonban nem a fél által előlegezett illetékről van szó, hanem a Pp. 94. § (1) bekezdés d) pontja szerinti tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel az alperes a Pp. 96. § (3) bekezdése szerint a 18.000 Ft ellentmondási illeték előzetes megfizetése alól mentesült. A Pp. 102. § (1) bekezdése szerint az állam által előlegezett illetéket a fél abban az arányban, illetve részben fizeti meg, amelyben a Pp. szerint a perköltség vagy perköltségrész megtérítésére is köteles. Ebből következik, hogy a peres eljárás illetékét, 36.000 Ft összegben a pernyertes felperes viseli, azonban az alperesnek felróható mulasztás indokolta a bírósági meghagyás kibocsátását, s tette szükségessé az ellentmondás előterjesztését, így annak illetéke megfizetésére a pernyertes felperes nem kötelezhető. A Pp. 83. § (5) bekezdéses szerint a megtérítési kötelezettséggel nem érintett perköltség vagy annak hányada annak a félnek a terhén marad, akinél az felmerült, azaz az alperesén.

[23] A felperes másodfokú illetékben való marasztalása a Pp. 81. § (5) bekezdés, 83. § (1) bekezdés és az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontján, 46. § (1) bekezdésén 62. § (1) bekezdés f) pontján, alapul. Az alperes a másodfokú eljárásra vonatkozóan 100.000 forint ügyvédi munkadíjat számított fel, azonban tekintettel arra, hogy írásban nem nyilatkozott, kizárólag a másodfokú tárgyaláson jelent meg, a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1), (2) és (5) bekezdése, valamint a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperest – az alperesi jogi képviselő által elvégzett munkával arányosan – a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése szerint kötelezte 50.000 forint mérsékelt összegű perköltség megfizetésére.

Budapest, 2021. szeptember 16.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Karaszi Margarita s.k.
előadó bíró

Dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró